

Document 2/2023

Informe de retorn de l'estudi “Mesura de les tardes de lleure educatiu” i propostes per a l'inici del curs 2023-2024

Aprovat pel Consell Escolar de Catalunya en la sessió plenària del 15 de març de 2023

Introducció

Aquest document té els següents objectius:

- Emetre un retorn de l'informe “Mesura de les tardes de lleure educatiu” encarregat pel Departament d'Educació, presentat al Ple del Consell Escolar de Catalunya en la sessió del 9 de febrer de 2023.
- Recollir les consideracions debatudes a la Comissió de Programació al voltant de l'inici del curs 2023-2024 a partir de les informacions i valoracions derivades de la presentació de l'informe.

El document s'estructura a partir de les propostes plantejades a la Comissió de Programació sobre l'informe “Mesura de les tardes de lleure educatiu” i sobre l'inici del curs, així com també recull altres propostes debatudes, els dissensos expressats i les consideracions que s'hi han exposat de manera particular per part dels membres i convidats participants.

Sobre l'informe “Mesura de les tardes de lleure educatiu”

Una vegada sotmès a debat el document, la Comissió de Programació ha arribat a aquestes consideracions:

- L'informe recull una valoració desfavorable de les tardes de lleure educatiu al setembre.
- L'informe apunta a l'augment de les diferències d'equitat entre centres de titularitat pública i centres de titularitat privada, en sentit contrari a l'objectiu amb què s'havien plantejat les tardes de lleure educatiu. S'ha considerat que la mostra per a l'elaboració de l'informe hauria pogut recollir un espectre més ampli i nombrós d'actors implicats.
- L'organització i el funcionament de les tardes de lleure educatiu han estat valorades de manera diferent segons els diversos sectors del CEC.
- El model d'horari compactat al matí i lleure educatiu a la tarda no és sostenible en el temps a causa de la inequitat que pot generar i de les mancances de preparació del monitoratge.
- L'avançament de l'inici de les classes va tenir incidència en les escoles d'estiu.

Sobre l'inici de curs

A partir de les consideracions relatives a la valoració de l'informe sotmès a consulta, la Comissió de Programació ha elaborat les consideracions següents sobre l'inici de curs. Algunes han suscitat la possibilitat d'unanimitat, altres no han arribat a aquest grau o bé es tracta de propostes a continuar debatent i finalment, n'hi ha hagut que han merescut posicionaments que dissenteixen entre si. Per acabar, es recullen aquelles propostes que han estat formulades per sectors o interlocutors concrets.

Propostes

- Qualsevol mesura a implementar ha de donar resposta a la millora de la qualitat educativa i afavorir l'equitat independentment de la titularitat del centre educatiu.
- L'avançament de l'inici del curs respecte de les dates tradicionals pot contribuir a la racionalització del calendari lectiu amb relació a la pausa d'estiu, sempre que les dates dels dies no lectius al llarg de l'any obeeixin a criteris racionals, comuns i consensuats, que hi hagi evidències que la proposta millora la qualitat i l'equitat del servei i que es garanteixi el temps suficient per a la preparació de l'inici de curs.
- Atesa l'experiència de l'inici de l'actual curs, es considera adient replantejar alternatives a les tardes de lleure educatiu que preservin l'equitat i l'eficiència en la gestió.
- Es proposa mantenir temps suficient per a la preparació de l'inici de curs el mes de setembre.
- Es proposa respectar el tancament del curs anterior, la formació docent al juliol, i el marc laboral de l'escola concertada.
- Es planteja iniciar tots els nivells de l'educació infantil i l'educació bàsica en una mateixa data i iniciar els ensenyaments postobligatoris en una data posterior.

Altres propostes debatudes

- S'ha proposat valorar la compensació de dies durant el curs generada per l'avançament de la data d'inici considerant la incidència que pugui tenir en la conciliació familiar. Algunes propostes per al debat serien: disposar de més dies de lliure disposició al llarg del curs, ampliar els dies destinats a les pauses que ja hi ha al calendari per Nadal o per Setmana Santa, establir una nova setmana de cinc dies no lectiva al llarg del curs. Cal recordar el que s'ha aprovat al CEC fruit de debats en anys anteriors, especialment l'acord sobre una distribució més racional i equitativa dels períodes lectius i de descans durant el curs.
- Es planteja que la valoració sobre l'inici del curs hauria de basar-se en un estudi de les dades quantitatives i qualitatives existents que fessin possible determinar si la qualitat i l'equitat queden més ben garantides que en el model aplicat anteriorment.
- S'ha expressat la necessitat de debatre a fons sobre la jornada intensiva amb l'observació sobre la necessitat de disposar als centres docents d'una climatització adequada a les temperatures dels mesos de setembre i juny.
- S'ha expressat la conveniència de millorar el procés de nomenaments de les plantilles per disposar de la totalitat del personal necessari a 1 de setembre.

Dissensos

- Pel que fa a la incidència de l'avançament del calendari en la participació dels docents en les escoles d'estiu, des de l'Administració educativa se'n defensa el bon funcionament i l'augment dels índexs de participació. En canvi, representants del professorat qüestionen aquesta argumentació i manifesten una davallada en la participació dels docents.
- Des del sector de famílies s'ha apuntat que l'inici del curs s'ha d'avançar com més aviat sigui possible. En canvi, els interlocutors de les direccions de centres públics han expressat la preferència de començar com més tard millor.
- Des del sector de les famílies apunten que la conciliació no hauria de ser un criteri prioritari, per les dificultats d'arribar a acords que responguin a les necessitats singulars de totes i cadascuna de les famílies. En canvi, la resta de sectors veu favorable establir la conciliació com a variable que afavoreix l'avançament del calendari.
- Des del sector de professorat s'ha proposat d'establir la jornada intensiva al llarg de tot el curs com a la majoria de comunitats autònomes. En canvi, des de l'Administració s'observa que aquest punt no és objecte d'aquest debat.
- Hi ha dissens pel que fa als dies necessaris de preparació del curs. El sector de professorat concreta la necessitat de mantenir cinc dies de preparació al setembre. En canvi, des de l'Administració contempen la preparació del curs el temps que sigui necessari en marges de temps més flexibles i el sector famílies planteja començar com abans millor.

Propostes formulades per sectors o interlocutors concrets

Direccions de centres educatius públics:

- En cas que els docents siguin requerits per treballar al juliol, demanen que s'estableixi normativament perquè no quedi a criteri de les direccions de centre.
- Observen necessari mantenir un calendari d'inici de curs que no canviï cada any per donar estabilitat als diferents sectors de la comunitat escolar.

Professorat:

- Cal considerar les condicions laborals dels diferents col·lectius professionals afectats per l'avançament de l'inici de curs com un factor a tenir en compte.
- S'ha proposat que els dies de setembre anteriors a l'inici del curs lectiu siguin uns dies de lleure socioeducatiu per a l'alumnat, amb qualitat i amb una organització adequada, garantint el servei de menjador i les beques menjador.

Administració educativa:

- Es planteja desvincular la proposta d'avançament d'inici de curs del condicionament tèrmic dels centres atès que ja s'hi està treballant.

Famílies

- Es proposa que per assegurar la qualitat educativa en l'avançament d'inici de curs es garanteixin els recursos específics per a l'alumnat amb necessitats de suport educatiu.

Annex

Vot particular presentat per la senyora Maria Desemparados Moreno Fabregat (ASPEC)

María Desamparados Moreno Fabregat, en representació de l'APSEC, presenta aquest vot particular negatiu sobre l'informe de retorn de l'estudi "Mesura de les tardes de lleure educatiu" i propostes per a l'inici del curs 2023-2024 aprovat en sessió plenària al Consell Escolar de Catalunya el 15 de març de 2023.

Es va votar negativament l'informe perquè considerem que no recull l'opinió de molts estaments, en concret la nostra, sobre l'inici de les classes amb l'alumnat al curs 2023-2024.

Les direccions dels centres concertats proposen que hi hagi entre 4 i 5 dies com a mínim per a la preparació del curs abans de començar el període lectiu el mes de setembre (aquests dies de preparació és necessari realitzar-los al mes de setembre), i que aquest període es mantingui per a tots els inicis i sigui el que determini la data d'inici.

Argumentació: són necessaris aquests dies per a reunions de claustre, d'equips docents, preparació de reunió amb les famílies, etc. La conciliació és un element a tenir en compte, però les escoles ja oferim possibilitats per aquests dies de vacances.

Vot particular presentat pel senyor Xavier Diez Rodríguez (USTEC-STEs)

Xavier Diez Rodríguez, en representació del sindicat USTEC-STEs presenta aquest vot particular negatiu sobre l'informe de retorn de l'estudi "Mesura de les tardes de lleure educatiu" i propostes per a l'inici del curs 2023-2024 aprovat en sessió plenària al Consell Escolar de Catalunya el 15 de març de 2023.

La qüestió relativa al calendari i horari escolar, normalment recollida anualment a les disposicions normatives pertinents, representa una qüestió delicada per les implicacions i possibilitats de divisió entre els membres de la comunitat educativa del nostre país. És per això que considerem que l'administració té una gran responsabilitat a l'hora de legislar perquè, com lamentablement hem comprovat en aquests dos darrers anys, s'ha fet de la qüestió relativa al temps escolar una batalla política en què es busquen més els resultats electorals i els interessos de partit que els interessos dels estudiants i de la bona organització del sistema.

El curs passat i per primera vegada en la història d'aquesta institució, es va produir un desencontre públic entre la direcció política del Departament d'Educació i el Consell Escolar de Catalunya. Les propostes de modificació del calendari escolar es va anunciar als mitjans de comunicació molt abans que, com ha succeït sempre, es discutís en el si de la Comissió d'Ordenació complint amb les funcions legals de consulta i consell.

Plenament conscient que el CEC té una composició variada, que representa diferents sectors, sensibilitats i ideologies, la idea que se'ns imposés unilateralment una mesura amb intencionalitats més polítiques que educatives va propiciar un malestar profund entre els membres no lligats directament a l'estructura del Departament perquè, en tant que màxim

òrgan consultiu del sistema educatiu, havíem estat bandejats de tota possibilitat d'influir en una decisió ja presa. Fruit d'això, tenim un dictamen en què es va demanar una moratòria per discutir amb calma sobre l'afer.

La negativa del Departament a acceptar la voluntat del CEC ha aprofundit el malestar en el si del Consell. Les declaracions públiques als mitjans del conseller no han fet més que confirmar les sospites que el parer dels consellers i conselleres resulta del tot prescindible, i que les formes de la Conselleria, a la pràctica, invaliden les seves propostes de continguts, més enllà que la unilateralitat del titular del Departament es pugui embolcallar amb bones paraules o es faci servir el comodí de l'alumnat vulnerable, la conciliació, el feminisme o altres excuses.

En el Ple Extraordinari del passat febrer, convocat per tal que se'ns exposés el contingut de l'informe sobre l'aplicació de les tardes del setembre de 2022, es va fer encara més fonda la rasa que separa la comunitat educativa de la direcció política de l'educació del nostre país. Mentre esperàvem per fer arribar les nostres preguntes o consideracions, els mitjans de comunicació ja publicaven les intencions del Departament de tirar pel dret i acabar amb el format actual, sense molestar-se a esperar què pensaven els diversos actors de la comunitat educativa i en particular el nostre, la qual cosa ja representa un clau més en el taüt de l'entesa entre la cinquena planta de Via Augusta i aquest Consell.

Feta aquesta introducció, entenc que necessària per explicar el context en què es produirà el debat a què el president del Consell ens ha convidat a participar, passo a expressar un seguit de consideracions i preguntes que voldria compartir amb els membres de la comissió de programació en general, i amb el seu president en particular, així com al president del Consell.

Consideracions a propòsit de l'informe sobre l'avaluació de les tardes de setembre, elaborada per la senyora Neus Martí.

- Considerem que aquest no és l'estudi que aquest Consell havia demanat perquè no valora en global l'impacte de l'avançament del calendari, sinó un aspecte parcial i limitat que és el de la valoració de les tardes de setembre.
- En l'estudi hi veiem que està contaminat d'origen perquè en la seva formulació parteix d'un biaix de confirmació. I, en base al testimoni d'algunes persones entrevistades, hem detectat preguntes capcioses que buscaven validar des de l'inici unes conclusions prèviament acordades i desitjades pel Departament. Això no només és greu des d'un punt de vista polític, sinó que des d'un punt de vista acadèmic suposa una greu violació del codi deontològic de tot investigador i afecta la credibilitat de la investigadora. També, per trajectòria professional, col·laboradora de la Fundació Jaume Bofill, molt lligada a la direcció de la política educativa d'aquest Departament, resulta incompatible amb el principi de neutralitat.
- Des d'un punt de vista formal, l'estudi és deficient. No compleix les regles més elementals de la recerca acadèmica, en el sentit que, amb vint entrevistes de cinc entitats i la participació escrita de cinquanta-tres persones triades, no se sap exactament

amb quin criteri, no pot ser considerat una investigació, sinó que en el millor dels casos un reportatge periodístic sense rigor.

- Per tant, l'estudi no és vàlid, és acientífic, amb els tics habituals d'una feina encarregada per demostrar conclusions preuinades.
- Per tant, en nom d'USTEC·STEs reclamem un estudi seriós que comporti una recerca seriosa, encarregada per aquest mateix Consell, a un equip acadèmic, preferiblement de caràcter internacional desvinculat completament de la direcció política del Departament, i que abasti la totalitat dels aspectes del que implica avançar el calendari o disposar d'un sistema educatiu amb un nombre d'hores lectives més ampli de la Unió Europea.

Consideracions generals

- L'obsessió, per part del Departament per fer anar els docents durant el mes de juliol no té cap sentit pedagògic i respon exclusivament a la voluntat d'humiliar el professorat. I que ha tingut com a efecte la caiguda en la formació tradicional d'estiu, i encara pitjor, un ressentiment creixent dels professionals envers el seu Departament. Aquesta mesura arbitrària i irracional representa una degradació de les condicions laborals dels docents, unilateral, i que a mitjà termini aprofundeix en un factor que ja estem patint. En fer de la professió docent una opció cada vegada menys atractiva, veurem com cada vegada tindrem menys candidats, i de pitjor qualitat, per fer de docents, cosa que representa una degradació del sistema educatiu que resultarà molt més difícil i complicada de revertir que retallades econòmiques, tot i que hi ha veus que comencen a pensar que aquest és el veritable objectiu d'aquesta Administració.
- Tenim constància que l'avançament unilateral del calendari no respon a la direcció política del Departament, sinó que és una decisió del Govern i del seu president. I això és el que explicaria aquesta unilateralitat i el reiterat bandejament d'aquest mateix Consell. Pensem que això és una qüestió extremadament greu perquè no respon a la voluntat de millorar l'educació, sinó de fer mesures populistes, és a dir, de fer servir escoles i instituts per mirar de guanyar vots, ni que sigui també per propiciar cert populisme pedagògic que sovint serveix per encobrir un menyspreu profund envers la professió docent.
- Detectem una actitud thatcheriana en l'actitud de la Conselleria. La seva intransigència malgrat el clamor de la comunitat educativa i el parer raonable dels diversos actors educatius en resulta un agre exponent, esperant potser que els seus oponents polítics es desgastin. Tanmateix, a llarg termini, i com va succeir a la Gran Bretanya, representa un gran fracàs com a societat, amarada d'anòmia política i social, i capaç de trinxar la societat civil i degradar el sistema educatiu, la convivència i la qualitat democràtica. Considerem que té una actitud irresponsable i és nociu per a l'educació d'aquest país.
- Avançar el calendari en plena crisi climàtica és una irresponsabilitat, especialment en un parc d'equipaments escolars la majoria dels quals són obsolets i amb greus carències. Durant el mes de setembre de 2022 l'anomalia de temperatura va ser de +2,5°. Bona

part de la inassistència de molts alumnes a la tarda tenia precisament com a motiu aquest desconfort tèrmic.

- Fer coincidir l'inici de les classes en tot el sistema no té gaire sentit ni justificació. A etapes educatives diferents, és normal que hi hagi inicis i finalitzacions diferents.
- Cal tenir en compte uns fets objectius que ens haurien de fer reflexionar: la mitjana d'hores lectives a la Unió Europea, a l'ensenyament primari, és de 769 hores, mentre que a Catalunya són 830. En el cas de la secundària és més escandalós: 892 hores a la secundària enfront a les 1.054 a Catalunya. Hi ha un excés d'hores lectives que l'avançament del calendari no farà sinó empitjorar.
- Les tardes de setembre van ser improvisades i mal organitzades, com vam assenyalar en el seu moment. Tanmateix, el professorat va valorar molt bé la jornada intensiva de setembre, i per tant, segons les nostres recerques estadístiques, un 95% del professorat hi està d'acord.
- Iniciar el curs 2023-2024 en un moment en què els processos d'estabilització del professorat i els efectes del concurs general de trasllats implicaran una gran mobilitat en els claustres docents, resulta especialment irresponsable i contrari a la qualitat educativa disposar de tan poc temps per a una correcta preparació del curs el setembre. Això deixa en evidència que les apel·lacions de caràcter pedagògic o social a les quals apel·la la Conselleria representen la voluntat de manipular l'opinió pública mentre practica una absoluta indiferència davant els problemes reals de l'educació, i que no li fa res deteriorar el sistema a canvi de millorar les perspectives electorals d'un Govern políticament aïllat.

Propostes

- El més raonable és tornar a la situació anterior i, d'acord amb el Dictamen d'ordre i calendari del curs 2022-2023 d'aquest Consell, dedicar l'any a buscar consensos en el si de la comunitat educativa
- Considerem que el juliol s'ha de dedicar exclusivament a la formació docent, i demanem a aquest Departament que faci una oferta àmplia formativa, gratuïta, i de diverses modalitats. Per tant, demanarem al Dictamen que les activitats programades als centres educatius finalitzin el 30 de juny, com assenyalaven la majoria d'ordres anteriors de calendari escolar.
- Considerem imprescindible que, com a mínim, els cinc primers dies hàbils de setembre s'han de dedicar a la preparació del curs i, per tant, no hi pot haver activitat lectiva.
- Considerem que durant el mes de setembre s'ha de continuar oferint lleure educatiu, no lectiu amb una òbvia millora pel que fa a organització i finançament. Considerem també que el lleure educatiu gratuït hauria de poder ampliar-se a tot el curs a fi de millorar la cohesió social i suport a l'alumnat vulnerable.

- Si el curs ha de començar la primera o segona setmana de setembre, considerem imprescindible l'agrupament dels dies de més en una setmana blanca, igual per a tota Catalunya, que espongi el calendari i que eviti greuges comparatius, com ja va reflexionar aquest mateix Consell en ocasions anteriors.
- És per tot això que presentem aquest vot particular, perquè així consti en l'acta del Plenari i que serveixi de testimoni documental a la història posterior per tal que les generacions futures siguin conscients del greu error que ha comès aquesta Conselleria, que en nom de la normalitat, només busca un retrocés pel que fa a drets socials, laborals, civils i democràtics.

Girona, 16 de març de 2023

Vot particular presentat per la senyora Cristina Martín Culell (UGT)

Antecedents

El curs 2022-23 s'aplica un avançament del calendari escolar decidit pel Departament d'Educació i el seu conseller sense que, per primera vegada en tota la història d'aquest organisme, el CEC hagi fet un dictamen al respecte tot i no ser vinculant. Un gran nombre dels membres que formen part del CEC demanen una moratòria d'un curs per tal de poder debatre aquesta mesura. El Departament fa cas omís d'aquesta petició. Un cop tira endavant la mesura, membres del CEC demanen al Departament un estudi sobre l'aplicació de l'avançament del curs escolar.

Justificació

Composició

Creiem que la composició del CEC no s'ajusta a la realitat de la Comunitat Educativa ja que no tothom que hauria de formar part hi està representat i a més hi ha massa representació de l'Administració, cosa que desvirtua qualsevol debat ja que només traslladen aquelles directrius que marca el Departament.

Metodologia

Tot i els esforços realitzats per part del President i de la Secretària del CEC per utilitzar un mètode de debat i esmenes per tal de poder consensuar un informe, els membres representants de l'Administració han aconseguit que aquesta fita fos del tot impossible amb les seves intervencions i desviant el tema que ens ocupava.

Peticions

Molts membres del Consell sí que van demanar un estudi sobre la mesura de l'avançament del curs escolar, sense que el Departament n'hagi fet cas.

Cap ni un dels membres del CEC va demanar un estudi sobre les tardes de lleure, tot i això el Departament va decidir fer-ne un que ha pretès mostrar la realitat de quasi 3000 escoles amb una mostra formada per tan sols 72 entrevistes.

Reflexions

La funció del CEC comença a estar en entredit a partir de les actuacions que fa el Departament i els seus representants. Últimament, i mai s'havia produït, donar opinió i intentar debatre s'ha convertit en una quimera fins al punt de provocar moments tensos entre les persones que representen la comunitat educativa.

Mentre estàvem en el Ple anterior coneixent l'informe del lleure a les tardes, un cop més, i ignorant les funcions del Consell i els seus dictàmens, el conseller anuncia que les tardes de setembre seran lectives.

La UGT sempre ha volgut participar dels debats del Consell Escolar de Catalunya, que fins ara havien estat constructius i dels quals hem après molt, i així ho volem seguir fent, però pensem que ara mateix ha agafat una deriva que només aporta crispació i que entre tots hem d'aconseguir modificar.

Vot

Un cop expressat tot el que pensem amb el major respecte cap a aquesta institució, com no podria ser d'una altra manera, us fem arribar el nostre vot particular, en què votem en contra del que es va decidir el passat dia 15 per les següents raons:

1. Com a docents defensem que la preparació del curs escolar és important si el que volem és la qualitat educativa i per aquesta raó i pensant també en el alumnes vulnerables defensem que aquesta preparació hauria de ser de 5 dies laborables al mes de setembre i per tant la data d'inici de curs hauria de ser el dia 8 de setembre.
2. Defensem que l'inici de curs hauria de ser diferenciat entre infantil i primària, secundària i postobligatòria. En aquest cas i especialment pel que fa a formació professional, sabem que les matriculacions s'allarguen en el temps, per la qual cosa és impossible un avançament o fer-lo coincidir amb altres nivells educatius.
3. Defensem la formació dels docents com a mesura per a augmentar la qualitat de l'ensenyament, la qual s'hauria d'impartir al juliol.
4. Com a sindicat de classe defensem l'alumnat vulnerable i les seves famílies i es per això que proposem que els 5 dies laborables necessaris per a preparar el curs siguin de lleure educatiu per a l'alumnat.
5. Com a organització sindical respectem i demanem el compliment dels convenis col·lectius del sector, cosa que, suposem que per desconeixement, no tenen en compte les mesures que proposen l'avançament del curs escolar.
6. Defensem la lluita pacífica, el debat i la participació com una manera d'actuar de la nostra organització i d'educar els nostres infants.

Vot particular presentat pel senyor Pere Forga Visa (FEUSOC)

Introducció

Entre els mesos de febrer i març d'enguany, la Comissió de Programació, Construcció i Equipament del CEC ha estat treballant en l'elaboració d'un informe de resposta a l'estudi sobre la mesura de les tardes de lleure educatiu i propostes per a l'inici del curs 2023-2024. S'ha fet en tres reunions de treball en què ha estat impossible arribar a consensos entre els membres representants de la comunitat educativa i els representants de l'Administració. Finalment, el dia 15 de març el Plenari del Consell el va aprovar per majoria, essencialment amb el suport dels representants de l'Administració educativa, però no de la comunitat educativa: professorat i famílies.

A banda del major grau d'acord o desacord amb el document, en paral·lel ha anat sorgint un debat important, de fons, sobre el funcionament del propi Consell Escolar, afectat per una crisi de confiança que s'ha agreujat en el darrer any. Al finalitzar el Plenari, el President del Consell, senyor Jesús Viñas, va fer una necessària reflexió per superar la situació actual.

El document

Des de la USOC tenim discrepància tant amb el propi document de retorn com amb l'informe presentat a debat a la pròpia comissió de programació, construcció i equipament el dia 16 de febrer de 2023.

L'informe pateix d'una gran mancança:

L'amplitud dels seus objectius. Entenem que hauria d'haver estat un informe de valoració de la mesura de l'avançament del calendari escolar, mesura estrella del Govern de la Generalitat en l'àmbit educatiu. En aquest supòsit hauríem pogut analitzar les repercussions en l'àmbit pedagògic, laboral, de conciliació familiar i en relació amb el teòric benefici sobre l'alumnat vulnerable. Tanmateix, com no podria ser d'una altra manera, restaria inclosa la mesura de les tardes de lleure. Tot fa pensar i concloure que aquesta mirada incompleta, al nostre entendre, de l'informe ha estat voluntàriament emprada per no entrar en l'essència del problema o de la solució, si s'hagués entrat en un debat positiu, d'escolta activa i cessió mútua per arribar a un veritable consens amb la comunitat educativa, el resultat del document hauria estat més àmpliament acceptat.

Començant amb el document de retorn i amb relació a les propostes, exposo:

Proposta 2

L'avançament de l'inici del curs respecte de les dates tradicionals pot contribuir a la racionalització del calendari lectiu amb relació a la pausa d'estiu.

El que és necessari és un estudi de valoració del calendari escolar en el seu conjunt, en què es tinguin en compte la distribució dels períodes lectius, les vacances escolars de tot l'any, els dies de lliure disposició i la seva incidència en la conciliació laboral de les famílies. Si partim de la base que mai podran coincidir el total de vacances escolars amb les laborals,

cal concloure que el lleure educatiu té un gran paper a jugar en l'àmbit d'unes escoles obertes que no vol dir fent activitat lectiva.

És més que indicatiu que en l'informe les pròpies entitats subministradores de serveis de lleure educatiu no recomanen repetir l'experiència com la del curs 2022-23, però sí que es pronuncien favorablement que el curs escolar hauria de començar amb una primera setmana de lleure educatiu i a partir de la segona iniciar l'activitat lectiva.

Proposta 4

Es proposa mantenir temps suficient per a la preparació de l'inici de curs el mes de setembre.

No podem estar d'acord amb aquest punt per la seva manca premeditada de concreció. El temps cal mesurar-lo i es pot fer en segons, minuts, hores, dies... La manca de concreció juga en contra del propi objectiu i li fa perdre l'essència quantificadora a la mesura. La proposta de cinc dies laborables expressada per la meva persona des del primer moment del debat en Comissió va deixar clara la importància de la concreció, expressada i avalada en altres moments per altres consellers o conselleres del CEC.

Es necessiten cinc dies per preparar el curs, per tenir efectives totes les dotacions de plantilla i materials curriculars, per a coordinacions tutorialis i de professorat, per a reunions amb les famílies i temps per a reflexió sobre l'educació.

Sense més a afegir, aquest vot es remet amb temps i forma, a Barcelona, a 20 de març de 2023.

Vot particular presentat per la senyora Teresa Esperabé Prieto (CCOO)

Teresa Esperabé Prieto, amb DNI 43680869M, com a Secretaria General de la Federació d'Educació de CCOO de Catalunya i en representació de les CCOO de Catalunya, amb domicili a efectes de notificació a Via Laietana, 16, 4a planta, Barcelona,

Manifesto que el vot consta de tres parts. La primera part són les consideracions i valoracions sobre l'informe, la segona les propostes presentades per CCOO i la tercera el sentit de les votacions.

EXPOSOS,

- El Departament d'Educació ha manifestat en diferents ocasions i àmbits que l'avançament del curs és una qüestió de Govern i que aquest era i és un tema que quedava fora de la valoració de com havia funcionat aquest curs 22-23, de fet així ho va fer al no plantejar una valoració de l'avançament del calendari, sinó solament una valoració de les tardes de lleure del setembre. Des de CCOO considerem que la negativa del Departament a fer una valoració global de tots els efectes del canvi de calendari amb l'avançament del curs 22-23 ha estat un plantejament erroni, sobretot després d'haver desoït el dictamen del Consell Escolar de Catalunya que plantejava una moratòria d'un any.

- Tampoc no entenem ni considerem en absolut adequat que d'un informe de valoració de les tardes de lleure de setembre, que des dels centres educatius es van haver d'organitzar amb precipitació i sense previsió, se'n valori no tornar a repetir l'experiència, però en canvi se'n faci una lectura que l'avançament del curs sí que és positiu però sense tardes de lleure.
- Avançar el curs uns dies a priori no implica "per se" una millora de l'equitat i la igualtat d'oportunitats entre l'alumnat, com ja hem pogut comprovar amb l'informe sobre el funcionament de les tardes de setembre «del lleure».
- Avançar les classes de manera aïllada no millorarà la realitat de l'alumnat vulnerable ni de l'alumnat en general. El que realment canviaria la situació és donar-los un tracte personalitzat que exigeix mesures com la baixada de ràtios, l'increment de plantilles, suports del Decret d'educació inclusiva, la no segregació als centres educatius o gaudir de centres dignes i inclusius, amb unes instal·lacions i infraestructures adients, aules, laboratoris, biblioteques, gimnasos o patis adequats i inclusius. També centres en condicions ergonòmiques i mediambientals que previnguin els riscos físics i mediambientals.
- Que no podem avalar l'Informe que presenta el CEC ja que no ha estat suficientment treballat ni consensuat en la Comissió de Programació. No ha quedat acordada ni la metodologia ni el procediment d'anàlisi i debat de l'informe. Tampoc s'han tingut en compte, per ser debatudes, totes les propostes presentades per escrit a la Comissió. El resultat és un informe absolutament interpretable segons es desitgi, fruit del no consens.
- La votació, amb 19 vots a favor, 15 en contra i 3 abstencions és el reflex de la discrepància que ha originat, amb un recolzament que coincideix amb el nombre de persones representants de la pròpia Administració d'Educació.
- Considerem que l'objectiu dels debats era consultar i conèixer la posició de la comunitat educativa i donada la dinàmica de les reunions, condicionades i acaparades per la majoria de l'Administració, desvirtuant la funció del Consell en ser instrumentalitzat, no s'ha assolit.

Defensem que el Consell Escolar de Catalunya, més que concretar dates d'inici de curs, ha de presentar criteris consensuats per construir el calendari escolar més adient (que va més enllà de decidir la data de l'inici del curs) i al mateix temps fixar elements per als propers cursos, de manera que evitem obrir abans de cada curs acadèmic el debat de l'inici de curs i del calendari i garantint que es podran fer les adaptacions oportunes, de manera justificada, per donar resposta a les diferències que cada any introdueix el calendari anual en l'escolar. Tenint presents aquests objectius hem presentat les propostes següents:

- Complir la LEC respecte al màxim de dies lectius i còmput anual d'hores.
- Assegurar una preparació del curs al mes de setembre amb els dies suficients (com a mínim 5 dies laborables) perquè sigui de qualitat, abans de l'inici del curs lectiu, per realitzar les tasques de preparació, organització i coordinació dels equips docents per a

la seva cohesió i bon funcionament del claustre, en definitiva també per organitzar els dies primers de curs amb la rebuda a l'alumnat.

- Garantir que el mes de juliol continuarà sent un mes dedicat a la formació. Entre d'altres a les escoles d'estiu, formacions i jornades, intercanvis, programes de mobilitat europea, pràctiques a les empreses de l'alumnat i del professorat de formació professional, etc.
- Establir que les mesures seran universals i obligatòries per a tot el sistema educatiu per tal de garantir l'equitat.
- Respectar el conveni col·lectiu dels centres concertats que fixa el mes de juliol com de «descans retribuït».
- Diferenciar entre ensenyaments bàsics i postobligatoris pel que fa a la data d'inici i final de curs de manera que els postobligatoris puguin començar més tard, tenint en compte les seves particularitats, com ara en la formació professional l'encaix amb les pràctiques a l'empresa.
- Fer dels dies de setembre anteriors a l'inici del curs lectiu per a l'alumnat uns dies de lleure socioeducatiu ("casals de setembre"), avançant l'inici de les activitats educatives no lectives, amb qualitat i amb una organització adequada, garantint el menjador i les beques menjador.
- Exigència d'estabilitat dels equips docents dels centres, garantint els nomenaments efectius a finals de juny.
- Garantir que tot l'alumnat tindrà assignat centre educatiu, per la corresponent comissió de garanties d'admissió, amb la suficient antelació, abans de l'inici de curs.

En conseqüència, presentem el següent vot particular perquè consti en l'informe final que es presenti al Departament d'Educació:

- CCOO ha demanat a l'inici de la sessió la retirada de l'informe i ha proposat continuar treballant-ne el contingut de cara al debat sobre la resolució del calendari i el seu dictamen.
- Per coherència amb aquesta proposta, no hem presentat esmenes a un text d'informe que es pretén que quedi avalat pel CEC, per considerar que no aporta criteris clars ni consensuats sobre la globalitat del calendari escolar. Així ens hem abstingut en les esmenes que s'han presentat i hem votat negativament sobre la totalitat de l'informe presentat.

Vot particular presentat pel senyor Antoni Domènech Bonet (Col·legi Oficial de Doctors i Llicenciats)

Antoni Domènech i Bonet, membre del Col·legi Oficial de Doctors i Llicenciats en Filosofia i Lletres i en Ciències de Catalunya, en representació dels Col·legis professionals, en referència a l'aprovació feta en el Ple del dia 15 de març de 2023 de l'Informe de retorn de l'estudi "Mesura de les tardes de lleure educatiu" i propostes per a l'inici del curs 2023-2024,

Presenta el següent vot particular:

1. Valorem l'esforç fet pel president de la Comissió de Programació i per l'equip tècnic de la secretaria del Consell per redactar un document de síntesi en què es recollís el que era essencial de les diferents intervencions fetes al llarg de les tres jornades de treball, amb l'habilitat de redactar cada paràgraf sense contradir el que havien dit les altres persones en altres intervencions.
2. Amb tot, creiem que el redactat final és tan genèric i ambigu que no dona resposta al propòsit de l'encàrrec rebut, que, al nostre entendre, no era altre que orientar i proposar quin seria, a criteri del Consell, el millor calendari escolar per al proper curs, a partir de l'anàlisi de l'informe "Mesura de les tardes de lleure educatiu" i de l'experiència del funcionament del calendari d'aquest curs.
3. Creiem que per assolir aquest objectiu entre tots hauríem d'haver estat capaços de presentar un document que recollís, de manera argumentada i basada en evidències, com a mínim:
 - a) Quina de les cinc propostes analitzades en l'informe (1. Tardes de setembre amb lleure educatiu. 2. Primera setmana reduïda, resta complet. Tot horari lectiu. 3. Horari complet lectiu tot el mes. 4. Primera setmana de lleure educatiu matí i tarda, resta complet i lectiu. 5. Dues primeres setmanes reduïdes i lectives, resta complet i lectiu) gaudia de més consens en la Comissió.
 - b) Quin és, a criteri de la comissió, el millor dia d'inici de curs: 4, 5, 6, 7, 8 o 12. Avantatges i inconvenients de cada opció.
 - c) Diferents propostes racionals consensuades i prioritzades de distribució dels dies a compensar per l'avançament de curs: setmana blanca, prolongació de les vacances de Nadal o Setmana Santa, dies de pont, dies de lliura disposició ..., i si han de ser propostes d'aplicació per a tots els centres o només criteris orientatius.
 - d) Com garantir les condicions per a la preparació de l'inici de curs, d'acord amb les pautes que dona el mateix informe "Mesura de les tardes de lleure educatiu" en la part de conclusions:

Equips de centre configurats i assignacions de l'alumnat realitzades en el moment d'iniciar la preparació. Avançament de la preparació del curs (equivalent a 5 dies aprox.) dins del marc d'ordenació del calendari docent.

4. Davant el fet que l'informe no dona resposta als quatre punts esmentats en l'apartat anterior, que per a nosaltres són essencials i bàsics, entenem que amb el redactat actual, tan poc concret, el document no serà massa útil per donar resposta a l'encàrrec rebut i ajudar a prendre decisions participades i argumentades. En canvi, donada la forma genèrica i ambigua del seu redactat, aquest informe podrà ser utilitzat per defensar qualsevol proposta, amb l'aval de l'aprovació del Consell Escolar de Catalunya.

És per tot el que hem exposat que volem deixar constància del nostre desacord amb el document sortit de la Comissió i de les raons que ens van portar a votar en contra de l'aprovació de l'informe.

Barcelona, 20 de març de 2023

Vot particular presentat pel senyor Jordi de Carreras Soler (AFFAC)

L'aFFaC ha emès el seu vot contra del Document 2/2023 pels següents motius:

1) Sobre els objectius del Document presentat pel CEC

Aquest document tenia dos objectius:

1. Emetre un retorn de l'informe "Mesura de les tardes de lleure educatiu" encarregat pel Departament d'Educació, presentat al Ple del Consell Escolar de Catalunya en la sessió del 9 de febrer de 2023.
2. Recollir les consideracions debatudes a la Comissió de Programació al voltant de l'inici del curs 2023-2024 a partir de les informacions i valoracions derivades de la presentació de l'informe.

Respecte al primer objectiu, entenem que no és competència del CEC fer retorn sobre un informe on han participat els diferents agents de la comunitat educativa i que, a més, ha estat encarregat pel Departament d'Educació. L'informe és una avaluació de les tardes de setembre del curs 2022-23 sota al que no hi cap qüestionament o valoració, ja que el mateix informe és una valoració sobre l'inici de curs dels diferents agents de la comunitat educativa i recull les crítiques sobre com es va implementar la política educativa en qüestió.

Una cosa diferent seria si els diferents agents de la comunitat educativa, representats al CEC, consideressin que l'informe avaluador no reflexa els seus posicionaments i s'hagués acordat, en el marc del CEC, fer un dictamen contra l'avaluació assenyalant les possibles distorsions.

Quant al segon objectiu, des de l'aFFaC entenem que és el Departament d'Educació, escoltades les diferents parts de la comunitat educativa, qui ha de ser capaç d'arribar a acords i prendre decisions al respecte, d'acord amb l'avaluació que el propi Departament va sol·licitar. En cap cas, és legítim utilitzar el CEC, on l'administració educativa té majoria, per legitimar decisions que s'han pres al marge de la comunitat educativa.

2) Sobre el contingut de l'informe

El contingut de l'informe no reflexa fidelment les opinions i consideracions del conjunt de la comunitat educativa. No es recullen les veus dels diferents agents de forma entenedora, no ambigua i no oberta a interpretacions interessades, intentant evidenciar un trencament entre famílies i professorat.

L'aFFaC, en data 27 de febrer de 2023, va donar a conèixer al CEC quin era el seu posicionament sobre les tardes de sempre, que coincideix fidelment amb el que recull l'informe avaluador, i que és el següent:

Consideracions d'aFFaC respecte d'un possible nou avançament del calendari i les tardes de setembre

1. L'inici de curs hauria de ser en horari complet lectiu, sense reducció horària ni jornada intensiva, i per tant les tardes no poden ser d'assistència voluntària per a l'alumnat.
2. La qualitat educativa i l'equitat han d'estar plenament garantides des del primer dia i per a tot l'alumnat, i per tant no poden faltar els recursos específics per a aquell alumnat amb necessitats específiques de suport educatiu. Així, tampoc han de poder-se generar diferències de qualitat i/o equitat entre centres segons la seva titularitat.
3. L'avançament de l'inici del curs, sempre i quan impliqui un escurçament del període vacacional de l'estiu (sense avançar la seva finalització) i sigui en horari complet lectiu, pot ser una mesura amb cert impacte positiu per a l'alumnat, especialment per al vulnerabilitzat, ja que contribuiria a reduir el nivell de desconexió de l'alumnat dels centres.
4. La redistribució del temps no lectiu dels docents per a la preparació del curs ha d'efectuar-se primant sempre els interessos de l'alumnat en primera instància, i un cop garantits, els del professorat i famílies, atès que les circumstàncies d'aquests últims col·lectius poden ser molt variables i no evidents per a poder-los establir com a premisses.
5. Els dies concrets d'inici dels diferents nivells educatius i els no lectius de preparació del curs o de trimestre han de ser els que més ajudin a garantir el conjunt de les condicions anteriors i segons la seva d'importància.

Clarament, el document que el CEC va presentar no recull fidelment les consideracions de l'aFFaC, la federació de famílies d'alumnes més representativa de Catalunya.

3) Sobre el treball en comissió del Document 2/2023

Durant el desenvolupament de les sessions de la comissió encarregada d'aquest document, l'aFFaC va observar que el Departament no tenia una proposta concreta per ser discutida en el marc del CEC, ni la va aportar d'una forma prou concreta i completa de manera que permetés ser valorada pels diversos agents de la comunitat educativa. Així, de les intervencions d'alguns membres de l'Administració educativa es podia entreveure que el Departament pretenia traslladar la responsabilitat al CEC d'aconseguir una

proposta de solució consensuada sobre l'avançament del curs escolar, ja que el Departament d'Educació no ha estat capaç de negociar amb els diferents agents de la comunitat educativa.

4) Sobre les votacions en el Plenari del Document 2/2023

Com s'ha dit anteriorment, la redacció del document que es va presentar al Plenari és ambigua i no reflexa les opinions emeses pels diferents agents de la comunitat educativa. Durant el desenvolupament de la sessió i en les votacions del Plenari extraordinari es va poder observar clarament el control que l'Administració té sobre l'òrgan de participació i consulta més important del sistema educatiu català, fent cas omís del consens transversal visible en la primera votació en què proposava no fer votació d'aprovació de l'Informe. El resultat de les votacions van fer evident que el Plenari està dividit en dos blocs, sent majoria el bloc de l'Administració educativa.

Per tot l'anterior, l'aFFaC, a través del seu representant, el senyor Jordi de Carreras, presenta aquest vot particular en contra de l'aprovació del Document 2/2023.

Barcelona, a 20 de març de 2023